

Jaarverslag steen- en
kerkuilenwerkgroep
Hei-Heg-Hoogeind
2023 Heeze-Leende

Inhoudsopgave

<i>Inhoudsopgave.....</i>	<i>2</i>
<i>Inleiding jaarverslag.....</i>	<i>3</i>
<i>Verslag controle steenuilenkasten 15 mei 2023</i>	<i>3</i>
<i>Broedresultaten van de steenuil in ons werkgebied 2023</i>	<i>5</i>
<i>Overzicht broedgevallen steenuilen vanaf 2005</i>	<i>8</i>
<i>Verslag Broedcontrole ronde kerkuil 3 juni 2023</i>	<i>11</i>
<i>Verslag najaar-schoonmaak 28 oktober 2023.</i>	<i>14</i>
<i>Gastgevers .....</i>	<i>15</i>
<i>Fotocollage .....</i>	<i>16</i>
<i>Werkgroepleden .....</i>	<i>18</i>
<i>Algemene rubriek.....</i>	<i>19</i>
Een bijzonder erf in Leende.....	19
Adrie Staals, dé uilenbeschermer van Brabant	20
Coördinatoren­dag 7 oktober 2023.....	21
Veiligheid	22
Nacht van de Nacht jeugd IVN Heeze-Leende met als thema: “uilen” 28 oktober	22
Monitoring.....	23
Afsluiters in sluizen van kerkuil­kasten	24
Camera’s in uilen­kasten	25
<i>Ring­en en terug­mel­dingen.....</i>	<i>25</i>
<i>Com­mu­nicatie en PR.....</i>	<i>27</i>
<i>Toren­val­ken .....</i>	<i>28</i>
<i>Tot slot.....</i>	<i>33</i>
<i>Colofon .....</i>	<i>33</i>

De uilenwerkgroep is een onderdeel van de agrarische natuurvereniging Hei-Heg en Hoogeind uit Heeze-Leende en stelt zich ten doel het beschermen van de steen- en kerkuil. De uilenwerkgroep wordt gefaciliteerd vanuit het coördinatiepunt Landschapsbeheer van het Brabants Landschap.

Foto voorpagina: Roos, dochter van Ellen en Gijs de Haan.

Inleiding jaarverslag

2023 een bijzonder jaar zeker voor (ondergetekende) mij persoonlijk. Gekozen worden tot uilenbeschermers van Brabant is geen alledaagse zaak. Overdonderd maar wel trots mocht ik op 10 mei in theater de speeldoos te Vught tijdens de jaarlijkse uilenavond voor vrijwilligers uit handen van de scheidende voorzitter van Stichting Brabants Landschap, de heer J.A.M Vos deze titel in ontvangst nemen. Zonder ook maar een vermoeden was ik door mijn collega werkgroep leden genomineerd voor deze titel. Zij hadden hun werk nauwkeurig voorbereid gezien de toelichting door de voorzitter. Velen hadden de moeite genomen om mijn voordracht met een positief verhaal te ondersteunen. Hiervoor nogmaals mijn dank. Als uitverkorene mag je ook de Coördinatorenendag samen met het Brabants Landschap organiseren. Deze vond plaats op 7 oktober. Vele mede coördinatoren namen de moeite om van deze dag een mooie happening te maken en ervaringen uit te wisselen. Zie verder in dit verslag.

Ook het afgelopen broedseizoen was weer een boeiend, leerzaam en verrassend jaar. Bij een van onze gastgevers mochten we het eerste geval van "3 soorten op een erf" vaststellen. 3 succesvolle broedsels van Torenvalk, Steenuil en Kerkuil in een seizoen en dan ook nog met een bijzonder geval van het steenuil broedsel. Zie hier verder in dit jaarverslag. Ook de periodieke monitoring in het voorjaar in enkele deelgebieden van ons werkterrein leverde 5 extra populaties steenuilen op. Deze zullen we de komende jaren een kast aanbieden. Gelukkig konden we ook het daljaar van 2022 voor wat betreft de kerkuilenbroedsels achter ons laten en zagen we weer enkele nieuwe broedgevallen. Tot slot hebben we het jaar afgesloten met het verwelkomen van enkele nieuwe gastgevers maar helaas hebben we ook afscheid van 2 gastgevers moeten nemen. Veel werkzaamheden zijn weer gericht op allerlei gebied waarvoor dank bij dezen.

Verslag controle steenuilenkasten 15 mei 2023

Het was weer een bijzondere zaterdagcontrole van de steenuilkasten met allerlei bijzondere verrassingen met in het middelpunt jullie trotse uilenbeschermer van het jaar 2023. De koffie stond al weer klaar en de kantine was weer gezellig ingericht, waarvoor dank aan Jo en Peter.

Na de gebruikelijke briefing werd aangevangen met de controle van de kasten door 5 werkgroepen. Hier volgen de voorlopige resultaten van deze ronde.

In totaal werden 64 kasten gecontroleerd waaronder 1 TV kast. Hierin werden 23 broedgevallen vastgesteld waarvan 2 op nieuwe locaties. Met name dit laatste is altijd bijzonder verrassend. We vonden in deze 23 gevallen 36 kuikens en 72 eieren. Verder zijn er 31 oudervogels aangetroffen waarvan er 17 waren geringd. 2 van de ongeringde uilen werden alsnog geringd. 12 van de geringde uilen werden vorig jaar ook in dezelfde kast aangetroffen.. Gegevens van de overige geringde uitjes worden nog uitgezocht.

Naast deze 23 gevallen werden bij 5 andere kasten de volgende waarnemingen gedaan. Bij Fam. Hamelers op Bruggerhuizen werden 2 uilen aangetroffen zonder sporen van broedactiviteit. Bij Fam. Stigt op de Zegge werden o.a. afgeknauwde veren van een steenuil gevonden en restanten van eierschalen, mogelijk is hier sprake van predatie. In kast Moestuin de Zegge werd een ouderuil met broedvlek aangetroffen en enkele snippers eierschalen +halve muis, mogelijk predatie. In de kast bij Peter van de Kruis werden voor het eerst 2 steenuilen aangetroffen waarvan 1 met

broedvlek, verder geen eieren, mogelijk predatie. In de kast van Johan en Petri v.d. Palen werden 2 nestkommen vastgesteld met eierschaalstukjes en meikeverresten. Johan hoort regelmatig roep steenuil. Of hier sprake is van oude resten en een andere "bewoner" is moeilijk vast te stellen. Predatie mogelijk? Bij Myrthe Bierings is sprake van een vrij broedpaar in de stal.

Op 3 andere plaatsen waar vorig jaar nog een steenuil broedde is nu geen activiteit vastgesteld. Op een 5 tal andere locatie troffen we andere bewoners aan zoals mezen en spreeuwen. In 2 kasten troffen we mogelijk martersporen aan in de vorm van kippenpoot, konijnen schedel en andere botjes. In de nieuwe kast bij Floor Heymans lag toch al een steenuilen braakbal maar de steenuil zelf zit weer te broeden in de kerkuilenkast.

Eerder vonden we op 4 andere locaties ook al broedgevallen. Dit betrof:

Peter v Rijsingen : 5 kuikens. Helaas moeder verdronken. Broedsel mislukt. (camera)

Adrie Staals: 5 eieren. Helaas heeft vrouwtje broeden afgebroken mogelijk ten gevolge van wegvallen mannetje (camera).

Gerrit Staals : (Soerendonk) broedgeval met 5 eieren.

Mark Duisters: broedgeval (camera).

Jaarverslag 2023

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Broedresultaten van de steenuil in ons werkgebied 2023

Kastnr.	Gastgever	Aantal eieren	Aantal jongen	Aantal uitgevlogen jongen	Eerste eilegdatum	Opmerkingen
71-1	Rijsingen van	6	5	0	25-mrt	Vrouwtje verdronken mislukt
	Rijsingen van	3	3	3	27-mei	Toch nog broedgeval omdat nieuw vrouwtje zich heeft gemeld.
71-2	Meijl v P	4	0	0		mislukt
71-3	Maas P	4	4	4	27-apr	
	Peer de Louw	4	4	3	10-mei	
71-5	Staals A	5	0	0	13-5-2023, ca-mera	vrouwtje nest verlaten. Mannetje wrsc verongelukt mislukt
71-8	Lammers	4	4	4	4-apr	1 jong verongelukt
71-11	Scheepers a Heeze	3	3	3	1-apr	
	den Breeje	4	2	2	19-apr	
	Willems	4	4	0	8-apr	mislukt, wrsch predatie.
71-25	Maas Dian	3	3	3	6-apr	
71-36	Bakermans P	4	3	3	14-apr	
71-37	Bree-Dommels v L	5	5	5	21-apr	
71-39*	Slegers G*	5	4	4	9-apr	
71-41	Vermeer	6	0	0		mislukt

Jaarverslag 2023

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

71-51	Ceelen C	0?	0	0		mislukt wrsch predatie
71-56	Noordman G Klooster	4	3	3	26-apr	
71-59	Scheepers F Sterksel	4	4	4	3-apr	
71-64	Ansem v J	4	4	4	16-apr	
	v Asten	5	3	0	23-apr	mislukt in nest gepre- deerd
71-68	Loo vd M	5	4	4	16-apr	
71-70	Haan de H	4	3	3	7-mei	
71-71	Middelaer vd L	5	5	5	1-apr	
71-72	Jansen J	5	4	4	27-mrt	
71-73	Noordman G Past th.	3	2	2	16-apr	
71-78	Bax N	5	3	2	1-mei	1 jong met spreidpo- ten
71-80	Havik Mieke	5	2	2	15-apr	
71-86	Dijstelbloem E	5	2	2	18-apr	
71-87	Stam B	5	0	0		mislukt
71-88	Olivier	5	3	3	5-apr	
	P vd Kruis	?	0	0		mislukt wrsch predatie
	Palen vd J	1	0	0	>13-5	mislukt . Bij 1e con- trole alleen resten ei- erschalen.
vb	Bierings Graaf	vb	2?	2?		
	Hamers	1	0	0	>13-5	mislukt, Bij 1e con- trole nog geen ei.
71-75	Duisters M	4	4	4	6-apr	
	Bax/Dijk	0	0	0		activiteit, gemo- nitoord
	Roel Winters	0	0	0		activiteit, gemo- nitoord
	G Staals*	5	5	5	15-apr	
	T v Bree	4	4	4	3-apr	
	Floor Heymans	5	0	0		mislukt, eieren in kerk- uilenkast
	Fam .Sterenbos, Sterk- sel	5?	5	5	24-mrt	
	fam. Schenkels-vd Pa- len, Heeze	2?	2	0	28-apr	mislukt, mogelijk pre- datie
	Rens Kuijten	4	4	0	14-apr	mislukt, 4 dode uilen in kast van ca 20dg

Jaarverslag 2023

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

vb	Fam v Veldhoven, Leende	0	0	0	activiteit, gemonitord
	Fam VB Verhoeven, Leende	0	0	0	activiteit, gemonitord.
	Fam Boelens, Heeze	0	0	0	activiteit, gemonitord
	C Mc Sweeney, Sterksel				activiteit, gemonitord
	Fam Stigt	0	0	0	activiteit, kadaver steenuil in kast
totaal		159	112	92	14x mislukt

* inclusief broedgevallen Soerendonk

?=Wel broedgeval maar geen aantallen bekend.

vb= vrij broedgeval

Toelichting tabel:

In totaal vonden we 41 broedgevallen. Er werden 159 eieren gelegd waar 112 jonge uilen uitkwamen. Hiervan zijn 92 uilen uitgevlogen.

In totaal hebben we 14 mislukte broedgevallen vastgesteld d.w.z. hier hebben we een of meerdere eieren geconstateerd maar dit heeft geen jonge steenuilen opgeleverd. In twee broedgevallen vonden we ei resten in de kast en zaten er ouderuilen met broedvlek in de kast. In een van deze gevallen waren er duidelijke sporen van predatie te zien. Bij twee andere broedgevallen werd tijdens de eerste controle wel activiteit gezien. In een kast werden ei resten gevonden. In een tweede kast troffen we twee uilen aan. Bij een latere controle 5 weken na de eerste werd in beide kasten alsnog een ei aangetroffen. Bij de overige 10 mislukte broedsels vond in 5 gevallen de mislukking plaats in de ei fase en in 5 gevallen in de jongen fase. In 2 gevallen is de mislukking te wijten aan het feit dat een van de twee ouderuilen is weggevallen. In 5 gevallen is er waarschijnlijk sprake van predatie en in 7 gevallen is niet duidelijk wat de oorzaak van mislukking is geweest.

In 3 gevallen vonden we activiteit in de kast in de vorm van een steenuil en in 4 gevallen werd activiteit van een steenuil populatie vastgesteld als gevolg van de uitvoering van een geluidsmonitoring eerder in dit vroege voorjaar. Er vanuit gaande dat deze laatste 4 populatie ook tot broeden zijn gekomen zou er sprake zijn van minimaal 45 broedgevallen in ons werkgebied.

Jaarverslag 2023

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Gemiddelden 2023	
Gemiddeld aantal eieren per broedsel	3,9
Gemiddeld aantal jongen per broedsel	2,7
Gemiddeld aantal uitgevlogen jongen	2,2

Nestsucces: percentage nesten waar tenminste 1 jong uitvliegt. Van de 41 nesten zijn er 27 succesvol d.w.z. in deze 27 nesten is minimaal 1 uiltje uitgevlogen. Dit is een nestsucces van 66 %

Broedsucces: Is het gemiddelde aantal uitgevlogen steenuiltjes per broedsel. Uit de 41 broedsels zijn 92 uiltjes uitgevlogen. Dit is een broedsucces van 2,2. Hoe zich dit verhoudt tot andere jaren is terug te vinden in tabel "overzicht nestsucces en broedsucces van afgelopen jaren".

Overzicht broedgevallen steenuilen vanaf 2005

Jaar	Broedgeval- len kast	Vrij broed- geval	Territo- rium	Aantal eieren	Aantal kuikens	Aantal uitgevlogen jongeren
2005		1				
2006	2					
2007	4	1				
2008	6			25	15	nb
2009	5			27	19	nb
2010	6		1	25	22	nb
2011	6		11	24	15	9
2012	6		7	21	15	12
2013	10	1	2	40	27	18
2014	10	2	5	36	23	22

Jaarverslag 2023

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

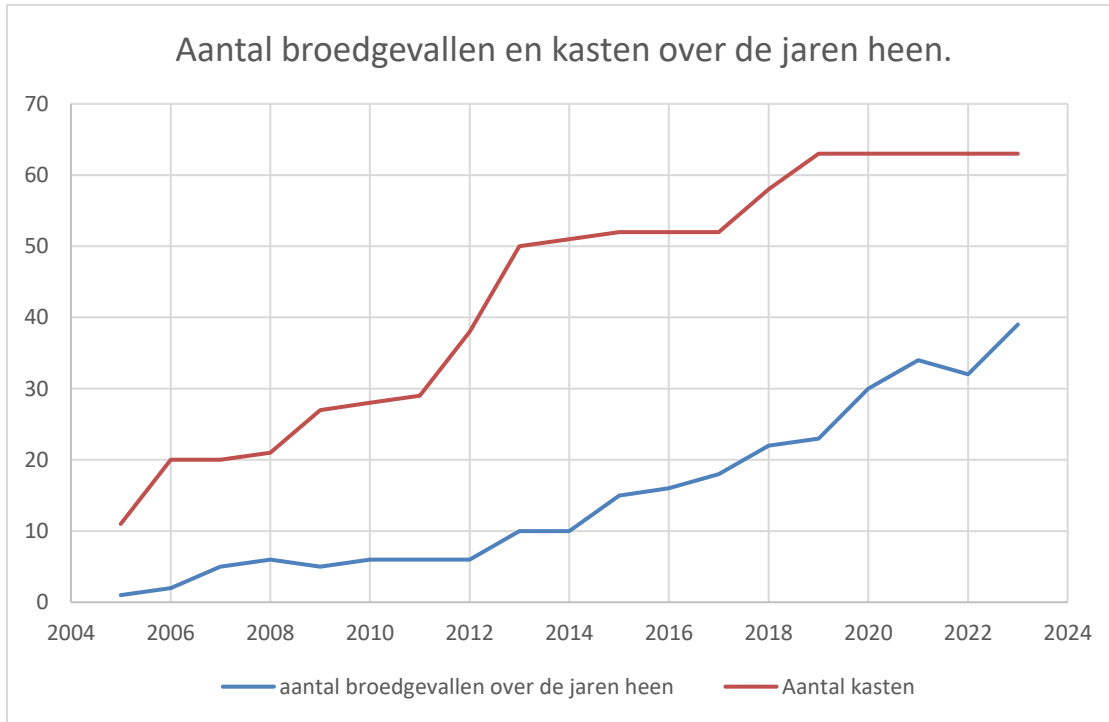
2015	15	1	3	64	25	18
2016	16			66	54	51
2017	18		2	74	65	61
2018	22		2	93	74	72
2019	23			116	95	90
2020	30	2	3	122	99	69
2021	35	2	3	144	102	93
2022	32	1	1	104	80	57
2023	40	1	4	159	112	92

nb = niet bekend

Overzicht nest- en broedsucces steenuilen van de afgelopen jaren.

Jaar	Gem. aantal eieren	Gem aantal jongen per broedsel	Broedsucces	Nestsucces %
2015	4,06	1,46	1,13	44
2016	4,12	3,37	3,18	88
2017	4,11	3,61	3,38	89
2018	4,22	3,36	3,27	95
2019	5,27	4,31	4,09	91
2020	3,80	3,09	2,15	75
2021	4,24	3,00	2,70	65
2022	3,24	2,5	1,80	63
2023	3,9	2,7	2,2	66

Grafiek waarbij het aantal kasten is weggezet tegen het aantal broedgevallen van de steenuilen door de jaren heen.

Toelichting grafiek:

We zien dat vanaf 2019 het aantal kasten nagenoeg gelijk is terwijl het aantal broedgevallen blijft stijgen.

SOMS WORDEN DE KASTEN OOK "GEKRAAKT" DOOR ANDERE VOGELSOORTEN: LINKS MEESJES, RECHTS SPREEUWEN.

Verslag Broedcontrole ronde kerkuil 3 juni 2023

Vandaag werden in totaal 39 uilen kasten gecontroleerd waarvan 15 steenuil en 24 kerkuilkasten. De 15 steenuil kasten werden voor de 2^e maal gecontroleerd om vast te stellen of de eerder aangetroffen eieren uitgekomen waren.

In de 15 steenuil kasten troffen we het volgende aan:

9 kasten met kuikens. 2 geheel lege kasten. (Hier verder geen sporen van predatie of anderszins aangetroffen). 1 kast met 1 koud ei wat bevrucht was. (hier eerder 4 eieren aangetroffen). 3 kasten met eieren waarvan 1 kast met koude eieren. Bij de andere 2 kasten kunnen de eieren nog uitkomen. **In de 24 kerkuilkasten troffen we het volgende aan:** 4 kasten met jonge kerkuilen en ouderuilen. 1 kast met alleen een ouderuil. 5 kasten met overige bewoners. (kauwen en holenduiven) 1 kast met dode steenuilen.! 13 geheel lege kasten. Verder werd bij de fam. Bloemen nog een wegvliegende kerkuil gezien, echter de kast was helemaal zuiver. Naast de 4 bovengenoemde kasten met jonge uilen hebben we ook nog een succesvolle kast bij onze gastgevers Jo en Peter van Rijsingen. Hier hebben Erik en Adrie middags nog 6 kerkuilen geringd. Al met al zeker geen slecht kerkuilenjaar. Het

lijkt erop dat we met de kerkuil weer langzaam uit het dal komen. We zien bij de steenuilen een wat minder positief beeld wat betreft het verloop van de broedsels dan we op grond van de eerste controle verwachtten. Ondanks het hoge gemiddelde aantal eieren van 4,2 zagen we toch bij de 9 kasten met kuikens, een aantal kasten waarbij niet alle eieren zijn uitgekomen. Samen met de twee kasten waarbij helemaal geen eieren of jongen werden gezien is dit toch een beetje teleurstellend. Momenteel zijn er zowat 80 steenuilen en 16 jonge kerkuilen geringd. De populatie van broedende steenuilen is opnieuw tot een record gekomen. Het gaat hier om en nabij de 38 broedgevallen. (dit omvat ook de mislukte broedgevallen)

Enkele bijzonderheden:

Bij Jo en Peter van Rijsingen is ,nadat een eerste broedgeval van de steenuil mislukt was doordat de moederuil was verdronken ,een tweede broedgeval vastgesteld in de kast. Kort na dit drama heeft zich een ander uiltje gemeld en eieren gelegd in de kast. Hoe dit spannende verhaal afloopt gaan we bezien. Er werden 7 geringde ouderuilen afgelezen. Frans Baudoin overhandigde aan Adrie een ring van een gepredeerde steenuil die eerder

Jaarverslag 2023

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

zat te broeden in Borkel en Schaft. Dit ringetje was een jaar eerder door Adrie om het pootje van deze uil gebracht en kwam als jong uiltje uit de kast bij Adrie zelf. Wat een toeval! Bij Rens Kuijten aan de Vlaamseweg werd bij verrassing in een kerkuilenkast een broedsel aangetroffen van 4 jonge dode steenuilen van

naar schatting ca 20 dagen. Wat de doodsoorzaak is, is niet duidelijk. Dit is het tweede broedgeval van steenuilen in een kerkuilenkast in ons gebied. Kortom weer een boeiende zaterdag ochtend met dank aan Jo en Peter voor de gastvrijheid en koffie, Krijn voor de lekkere lunch en jullie enthousiaste inzet.

Broedresultaten kerkuil in ons werkgebied 2023

kastnr	gastgever	aantal eieren	aantal kuikens	aantal uitgevlogen jongen	opmerkingen
	kerk Providentia	5	4	4	
	Hetty Wildenberg	6	6	6	
	Fam. v Rijsingen	6	6	6	
	J Verhoeven	2	2	2	
	Martijn Coolen	3	3	3	
	de Plaetse	4	4	4	vb
	Janus v Hooff	4	4	4	2 dood terug gevonden in kast
	Gemeentewerf				activiteit
	H vd Middelaar	4	0	0	mislukt
totaal		34	29	29	

Jaarverslag 2023

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Activiteit: Dit wil zeggen dat er in de kasten ofwel uilen gezien zijn, of andere sporen zoals braakballen. Bij deze laatste categorie betreft het ook braakballen waarvan niet duidelijk is hoe vers deze nu zijn. Wel is er van uit gegaan dat deze nog van dit jaar moeten zijn omdat in de najaar controle van het jaar eerder hier geen of minder braakballen in lagen.

Nestsucces: Percentage nesten waar tenminste 1 jong uitvliegt. Van de 8 nesten zijn er 7 succesvol, d.w.z. in deze 7 nesten is minimaal 1 uiltje uitgevlogen. Dit is een nestsucces van 88%.

Broedsucces: Is het gemiddelde aantal uitgevlogen kerkuilen per broedsel. Uit de 8 broedsels zijn 29 uiltjes uitgevlogen. Dit is een broedsucces van 3,6. Hoe zich dit verhoudt tot andere jaren is terug te vinden in tabel "overzicht nestsucces en broedsucces van afgelopen jaren".

Gemiddelden 2023	
Gemiddeld aantal eieren per broedsel	4,25
Gemiddeld aantal jongen per broedsel	3,6
Gemiddeld aantal uitgevlogen jongen	3,6

Overzicht nest en broedsucces van afgelopen jaren van de kerkuilen

Jaartal	Gem. aantal eieren ¹	Gem aantal jongen per broedsel ²	Broedsucces	Nestsucces %
2015	3,66	3,00	2,16	100
2016	5,22	5,11	4,11	88
2017	3,88	3,88	2,55	89
2018	4,16	3,33	3,00	83
2019	4,92	4,84	4,31	92
2020	4,57	2,85	2,40	71
2021	4,40	2,80	2,80	80
2022	3,3	1,7	1,7	67
2023	4,3	3,6	3,6	88

¹Gemiddeld aantal eieren is bij benadering omdat niet altijd in de ei-fase gecontroleerd kan worden.

²Gemiddeld aantal jongen per broedsel is het gemiddelde van het aantal jongen die in het nest geteld zijn.

Het broedsucces is lager omdat er in het nest soms nog jongen overlijden en niet uitvliegen.

Jaarverslag 2023

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Verslag najaar-schoonmaak 28 oktober 2023

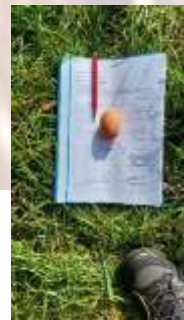
In 8 steenuilkasten werden steenuilen aangetroffen waaronder 6 geringde vogels (zie tabel). In of bij 3 kerkuilkasten werden kerkuilen gesignaleerd. Uit de kast van Peter van Rijsingen werd een ongeringde uil geringd. (zie tabel).

In 1 kast werden hoornaars aangetroffen. Deze kast is (nog) niet schoongemaakt. Bij de kast van Henk Glabeek op Zevenhuizen werd een half kippenei gevonden.

Bij een 7 tal steenuilkasten werden vraatsporen aangetroffen. Enkele groepen hebben geen vraatsporen gemeld. Een 2 tal kasten waren al voorzien van trespa plaatjes. 4 kasten werden voorzien van een marterslot. Ook werden een 4 tal torenvalkkasten gecontroleerd op voldoende bodembedekking en eventueel achtergebleven geringde kadavers. In 11 kasten werden uilen aangetroffen die al of niet geringd waren.

Kaethe Sluiter en Jan vd Laar

Jaarverslag 2023

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

---

Gastgevers

Dit uilenjaar hebben we kennis gemaakt met enkele nieuwe gastgevers maar ook hebben we afscheid genomen van twee gastgevers. Het betrof Piet Maas van de "Riestenblik". Piet is in 2023 overleden . Hij was een enthousiast persoon en zeer begaan met de uilenfamilie op hun familie erf. We waren altijd zeer welkom tijdens onze bezoeken aan de uilenkast die veel jonge steenuilen heeft voortgebracht. We hopen nog lang samen met Pieter zijn zoon de uilenpopulatie op het erf in stand te houden. De tweede gastgever is Adriaan Zwetsloot die op hoge leeftijd door gezondheidsproblemen zijn huisje aan het Peelven heeft moeten verlaten. Ook Adriaan was een geïnteresseerde gastgever die ons elk jaar weer welkom heette bij zijn kerkuilen kast.

Ook konden we vier nieuwe gastgevers verwelkomen in de hoop dat we hier ook weer fijne contacten mee kunnen onderhouden. Het betreft fam. Schenkels vd Palen, fam. Boelens , fam. Verhoeven van Kuijk , Martijn Coolen, fam Sweeney en fam Sterenbos.

Rechts op de foto Adriaan Zwetsloot

Rechts op de foto Piet Maas

Jaarverslag 2023

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

---

Fotocollage

Jaarverslag 2023
Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Jaarverslag 2023

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

---

Werkgroepleden

- Erik van Asten
- Peter van Rijsingen
- Dian Maas
- Jack v.d. Palen
- Geert Toonders
- Peter Kerkhofs
- Jan van de Laar
- Wim Cardinaal
- Frank Maas
- Frans Joosten
- Harrie Timmermans
- Frans Baudoin
- Roel van Dijk
- Adrie Staals (coördinator)

Algemene rubriek

Een bijzonder erf in Leende

Bij de familie van Rijsingen aan de Langstraat in Leende hebben we dit jaar iets bijzonders meegemaakt. Op het erf hebben namelijk zowel steenuilen, kerkuilen als torenvalken gebroed. De steen- en kerkuilenkast zijn toegerust met een camera. Gastgever Peter van Rijsingen is in het dagelijks leven schapenboer en tevens lid van het eerste uur van onze werkgroep. Sinds de oprichting in 2005 hangt hier al een steenuilenkast. Ondanks dat er door de jaren heen wel steenuilen op en rond het erf te horen waren duurde het tot 2020 voordat het eerste broedgeval zich aandeed in de kast. Een jaar eerder had zich al het eerste broedgeval in de kerkuilenkast aangediend. De torenvalkenkast hing al wat langer op het erf en hebben elk jaar met succes gebroed. De kerkuil en torenvalk kast hangen nog geen 3 meter uit elkaar. Dit jaar waren dus voor het eerst alle drie de

kasten bezet, dat is op zich al heel bijzonder maar het verhaal hield daar niet op. Op 27 maart legde een eerste steenuilenvrouwtje haar eerste ei. Uit dit broedsel kwamen uiteindelijk 5 jonge steenuilen voort. Maar helaas verdronk moeder uil op 5 mei in een regenton bij het huis waardoor de jongen door voedselgebrek en onderkoeling zijn omgekomen. Dat was balen maar tot onze verbazing deed zich iets bijzonders voor. Binnen een week vond vader uil namelijk een nieuwe partner. Het ging hier om een zogenaamde floater. Een floater is een uil die zich in de buurt van een territorium ophoudt en een plek van een weggevallen uil inneemt. Dit nieuwe vrouwtje heeft op 27 mei het eerste van drie eitjes gelegd. Dit broedsel leverde drie jonge kuikens op die in juni zijn geringd en inmiddels zijn uitgevlogen. Ook de 5 torenvalken en 6 jonge kerkuilen werden eerder geringd. We kunnen hier dus gerust spreken van een uil vriendelijk erf.

Jo en Peter van Rijsingen

Adrie Staals, dé uilenbeschermer van Brabant

Artikel Eindhovens dagblad door Roy de Leijer.

► **Adrie uit Leenderstrijp is uilenbeschermer van het jaar**

‘Een klein uiltje keek mij recht aan, een mus doet dat niet’

Adrie Staals uit Leenderstrijp is door Brabants Landschap uitgeroepen tot uilenbeschermer van het jaar 2023. ‘Dit doe je niet alleen.’

onze correspondent
Roy de Leijer
Leenderstrijp

In Brabant zijn bijna zeshonderd uilenbeschermers actief. Een van hen is Adrie Staals uit Leenderstrijp. Hij is bezeten van uilen. Vanaf 2005 is Staals lid van de uilenwerkgroep van de platelandsvereniging Hei, Heg en Hoogeind in Heeze-Leende, die hij sinds 2010 aanstuurt als coördinator. Het is een van de tachtig uilenwerkgroepen in de provincie.

De uitverkiezing tot uilenbeschermer van het jaar was een complete verrassing voor Staals. Hij was stiekem voorgedragen. „Ik zag het totaal niet aankomen. Ik moest het dan ook even laten bezinken”, vertelt Staals, die niet alleen de credits wil opstrijken. „Het beschermen van uilen doe je niet alleen, zonder de andere werkgroepleden had ik deze onderscheiding nooit gekregen.”

Staals was altijd al zeer geïnteresseerd in de natuur, maar de echte fascinatie voor uilen ontstond pas toen hij lid werd van de uilenwerkgroep. „Uilen hebben een geheimzinnige uitstraling, maar daarnaast hebben ze ook iets menselijks. Toen ik voor het eerst een klein uiltje in mijn handen had keek het dertje mij recht aan. Een mus doet dat niet.”

‘Woningnood’

De vrijwillige werkgroep richt zich met name op de kerk- en steenuil.

„Zij hadden het eind vorige eeuw ontzettend moeilijk. Onder meer door het verdwijnen van schuurtjes en boomgaarden. Dit was in 2005 de aanleiding om de werkgroep op te richten.”

Door het plaatsen van uilenkasten zijn er meer broedlocaties bijgekomen. In samenwerking met zogeheten gastgevers - mensen met uilenkasten op hun erf - wordt de ‘woningnood’ tegengegaan. Er zijn inmiddels negentig uilenkasten in Heeze-Leende. Het onderhouden van het contact met de gastgevers is daarbij heel belangrijk, vindt Staals.

De werkgroep is vorige week begonnen met haar jaarlijkse ronde

langs de uilenkasten. Daarbij wordt onder meer geïnventariseerd of er jongen zijn. „Voor ons is het nu *primetime*. Het is de leukste, maar ook de spannendste tijd van het jaar. Nu zien wij de resultaten van ons werk. Tot nu toe hebben we altijd een positief effect waargenomen”, vertelt Staals, die redelijk positief gestemd is over de uilenstand.

Gastlessen en lezingen

Behalve het inventariseren van uilenkasten zet de Strijpenaar zich in om jonge uilen te ringen. Verder helpt hij bij tellingen en het schoonmaken van de kasten. Daarnaast verzorgt Staals gastlessen op scholen en lezingen

▲ **Adrie Staals is door het Brabants Landschap uitgeroepen tot uilenbeschermer van het jaar.** FOTO CHARLOTTE VERHAGEN/DOGMEDIA

Uilen hebben een geheimzinnige uitstraling

– Adrie Staals

over het uilenwerk.

„Ik draag mijn hobby graag uit. Ook bij kinderen. Een vast onderdeel is dan het ontleden van braakballen. Vaak vinden kinderen dat in eerste instantie een beetje vies, maar daarna worden ze heel enthousiast.”

Soms komt hij echt heel bijzondere dingen tegen. „Vorig jaar zag ik een moederuil met maar één pootje, toch lukte het haar om drie jongen groot te brengen.” Hij vervolgt: „Bijzonder was ook het telefoontje van een mevrouw die in het voorjaar een jonge steenuil in haar kachel had aangetroffen. Twee weken later belde ze opnieuw. Toen zat er een ander uiltje in de kachel.”

Coördinatoren dag 7 oktober 2023

Artikel van uilenbescherming Brabants Landschap:

De jaarlijkse excursie met de groepscoördinatoren van de Brabantse Uilenbescherming vond afgelopen zaterdag 7 oktober plaats. Deze dag wordt ieder jaar georganiseerd samen met de winnaar van de oorkonde 'Uilenbeschermers van het jaar'. Dit jaar was het de beurt aan Adrie Staals, uilenbeschermers en coördinator van de uilenwerkgroep Hei, Heg en Hoogeind in Heeze-Leende. Ongeveer 45 groepscoördinatoren uit heel Brabant verzamelden bij Café de Hospes in Leende voor een schitterende nazomerdag.

Brabantse Uilenbeschermingscoördinatoren op pad

Koffie, gebak en presentaties

De dag werd afgetrapt met koffie en gebak. Na een kort welkomstwoord van provinciaal coördinator Fien Oost werd er een mooie en gedetailleerde presentatie gegeven door Adrie Staals over het werk van hun uilenwerkgroep. Zo doet de werkgroep meer dan alleen het beschermen van de steenuil en kerkuil. Ze zijn fanatiek bezig met broedbiologisch onderzoek voor deze soorten via Nestkaart van SOVON en doen onderzoek naar steen- en kerkuilen door middel van pootringen. Daarnaast houden ze zich steeds meer bezig met het beschermen van de torenvalken in hun werkgebied.

Na de plenaire presentatie was het tijd voor een rondwandeling langs de Strijper Aa onder begeleiding van uilenbeschermers Wim Cardinaal, tevens projectleider bij Waterschap de Dommel. Hier vertelde Wim en zijn collega Tim Dommels alles over de herinrichting van de beek, het aangepaste waterbeheer in het gebied en de positieve en bijzondere effecten daarvan op de natuur in de directe omgeving.

In de middag ging de groep op pad voor een rondleiding bij de visvijvers in natuurgebied Valkenhorst in Heeze-Leende. Hier vertelde terreinbeheerder Nick Jeurissen de groep alles over het specifieke beheer dat hier wordt uitgevoerd ten behoeve van onder andere de vele watervogels die in het gebied leven. Zo werd een groep lepelaars op trek waargenomen evenals diverse ijsvogels, een beverdam en zelfs nog een vrouwtje bruine kiekendief. De dag werd uiteindelijk afgesloten bij camping Riestenblik, een van de locaties waar de uilenwerkgroep al vele jaren een steenuilenkast beheert. Al met al een zeer geslaagde excursie en een afsluiting van een succesvol broedseizoen.

Van links naar rechts Lisa vd Biggelaar, Fien Oost, Wim Cardinaal, Erik van Asten en Adrie Staals

Veiligheid

We blijven onze aandacht vestigen op veiligheid. Dit jaar hebben zich weer twee leden van onze werkgroep opgegeven voor een klimcursus voor beginners en gevorderden.

Mark Duisters en Harrie Timmermans gaan op 22 en 25 november op cursus.

Nacht van de Nacht jeugd IVN Heeze-Leende met als thema: "uilen" 28 oktober

Wat een avontuurlijke avond was het tijdens de nacht van de nacht! Volle maan, droog, maar vooral donker..

We verzamelden allemaal in de schuur van de boswachter Nick. Na een interessante introductie van de uilenman van het jaar 'Adrie Staals' doken we samen met de boswachter en gidsen in drie groepen het bos in. Sommigen zelfs helemaal zonder zaklamp! Want wist je dat je dan ook best heel goed kan zien? Al is het wel uitkijken voor plassen en boomstronken en laaghangende takken. Onderweg kwamen we twee posten tegen, waar we leerden hoe een uil geluidloos kan vliegen, en hoe ze zo goed kunnen horen. Maar ook welke geluiden uilen maken, en dat deze allemaal erg verschillend klinken. De kerkuil krast bijvoorbeeld, een best eng geluid, terwijl een steenuiltje een heel schattige 'fiet' laat horen. Eén groep hoorde zelfs een echte bosuil, die reageerde op het geluid van de bosuil uit de telefoon van Adrie. En even later vloog de uil zelfs over ons heen! We leerden over uilenkasten, braakballen, en dat ze ook kevers eten, en dat je uilen vooral niet in gevangenschap mag houden. En nog veel meer!

En nadat iedereen veilig en wel uit het bos was teruggekeerd, kregen we warme chocomel en mochten de kinderen marshmallows roosteren boven het kampvuur.

En gezellig na kletsen met de gidsen, de boswachter, de gepensioneerde boswachter en natuurlijk de uilenman van het jaar; Adrie Staals.

Bedankt allemaal, het was een super avond!

Stefanie van Heck (coördinatrice jeugd IVN Heeze-Leende)

Monitoring

Leeden van de UWG Hei-Heg en Hoogeind zijn in de maand maart bezig (geweest) met het inventariseren van de steenuil populaties in ons werkgebied. Dit wordt om de 3 a 4 jaren uitgevoerd. Deze uilensoort laat zich in vergelijking met andere uilensoorten relatief makkelijk zien en horen. In maart 2023 werd op 3 avonden m.b.v. geluid een inventarisatie gemaakt van locaties steenuilen en hun territorium. Steenuilen komen voor in de buitengebieden van Heeze -Leende. Ze komen vooral voor in het kleinschalige landschapstype waar voldoende voedsel te vinden is dus bij voorkeur een bio diverse omgeving waar veel insecten en muizen voorkomen. Bos en heide gebieden zoals Leenderbos en Stra-brechtse heide worden buiten beschouwing gelaten, zo ook landbouwgebieden waar verder geen bewoning van mensen voorkomt. We hebben daarom de locaties voor monitoring grofweg in 4 gebieden gedeeld. Dit geeft overigens geen compleet beeld van potentiële gebieden maar i.v.m. tijd is er een keuze gemaakt van de voornaamste gebieden. In de overige gebieden hangen overigens wel steenuil kasten waar ook broedende uilen voorkomen. Bijvoorbeeld Brugse heide./ manege Meulendijks

Doel: Een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van het aantal populaties steenuilen in Heeze Leende en Sterksel.

Middelen: Het principe van het inventariseren berust op geluidsnabootsing: door m.b.v. geluidsapparatuur de territoriumroep van een mannetje af te spelen wordt gepoogd de steenuil mannen met een roep te laten antwoorden. Elke roepende man vertegenwoordigt een territorium. Windstille en droge avonden zijn hiervoor het meest geschikt. M.b.v. aanvullende informatie zoals zichtwaarnemingen van uilen, broedgevallen in kasten en navraag bij plattelandsbewoners wordt hierdoor een vrij compleet beeld verkregen van het aantal steenuil populaties in onze gemeente. Op deze manier kunnen we de gang van zaken omtrent deze bijzonder uilensoort goed volgen.

Resultaten monitoring 2023

Tabel 1 monitoring per deelgebied.

deelgebied	aantal reacties	waarvan nieuw
Heeze	10	2
Sterksel	6	1
Leende	3	3
Leenderstrijp	8 of 9	mogelijk 1

In 20 van de 27 gevallen is er sprake van reacties uit de buurt waar eerder broedgevallen zijn waargenomen. In 7 gevallen is er sprake van een nieuw territorium.

Afsluiters in sluisen van kerkuilkasten

Bij het controleren van met name de Kerkuilkasten proberen we zo weinig mogelijk verstoring te veroorzaken. Kerkuilen broeden over een langere periode dan bijvoorbeeld steenuilen. Steenuilen leggen hun eieren voornamelijk in de maand april. Bij de kerkuilen kan dit afhankelijk van het voedselaanbod over een langere periode plaatsvinden waardoor een minder ideale controleperiode is vast te stellen. We controleren deze kasten dan ook wat later in begin juni (soort gemiddelde). Zaak is daarom om tijdens de controles de uil zo min mogelijk te storen. Dit doen we door de sluisen van de kast d.m.v. een telescoopstok met plaatje af te sluiten zodat de uil overdag de kast niet uit

kan vliegen. Soms is het in de praktijk moeilijk of niet mogelijk de kast met een stok af te sluiten en zou het handiger zijn indien we een afsluitsysteem in de sluis van de kast kunnen plaatsen die we beneden kunnen regelen en waarbij de risico's op ongewenst sluiten uitgesloten is. Dit hebben we vorig jaar bij een tweetal kasten gerealiseerd.

Bij deze twee kasten hebben we een nieuwe modificatie aangebracht door de afsluiters van beneden naar boven te laten schuiven zodat er nooit een situatie kan ontstaan dat de sluisen op ongewenste momenten geblokkeerd raken. Zie foto's

Afsluiter in sluis van kerkuilenkast bewegen van beneden naar boven.

Jaarverslag 2023

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

---

Camera's in uilenkasten

Via www.nestkastnu.nl voor iedereen toegankelijk. Het gaat hier om beelden van steenuilen, kerkuilen, bosuilen en torenvalken in de nestkasten. Afgelopen jaar zijn er weer beelden te bewonderen geweest van de steenuilen in o.a. Leenderstrip. Ook komend jaar zijn de camera's weer ingeschakeld om mee te kijken in de diverse kasten.

Ringen en terugmeldingen

Erik en Adrie zijn bezig met het ringen, meten en wegen van de steenuilen.

In 2023 hebben we in totaal 122 uilen geringd waaronder 94 jonge steenuilen, 2 volwassen steenuilen, 25 jonge kerkuilen en 1 volwassen kerkuil.

Verder hadden we een 29 tal terugmeldingen van dode en levende uilen verdeeld over 24 Steenuilen en 6 kerkuilen. Van deze 29 terugmeldingen zijn 5 meldingen van dode uilen (2 kerkuilen en 3 steenuilen) en 24 levend. (4 kerkuilen, 20 steenuilen) zie tabel.

Jaarverslag 2023

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Overzicht terugmeldingen van levende en dode uilen 2023

Ringer	Ringnummer	Soort	Ringdatum	Ringlocatie	Melddatum	Vind locatie	Status
W Beeren	3866353	su	30-5-2020	T Heike	27-5	Pastthln 33	levend
W Beeren	3853549	su	30mei'20	Past.Thln 33	13-mei	Schutboei	levend
W Beeren	5592160	ku	10juli,21	Paaldijk 12		de Branten 8	levend
A Staals	3879154	su	8juni,21	t Ven 11	13-mei	Paaldijk 9	levend
W Beeren	3853472	su	21juni,19	Berg 1 Budel	13-mei	Heggerdijk 5	levend
E v Asten	3905959	su	15-jun-23	Kerkedijk 1	4-jul	Kerkedijk 1	dood
A.Staals	5627910	ku	8-jun-23	Paaldijk 12	26-jul	Paaldijk 12	dood
A.Staals	5627911	ku	8-jun-23	Paaldijk12	26-jul	Paaldijk 12	levend
A.Staals	5627912	ku	8-jun-23	Paaldijk12	26-jul	Paaldijk 12	dood
onbekend	124665	ku	6-jun-11	Maaseik Belgie	29-jun	Albertln 19	levend
E v Asten	3881709	su	28-mei-22	Schutboei 11	3-mei	Langstraat 2	dood
W Beeren	3839844	su	28mei,19	Strijperdijk 15	13-mei	Paaldijk 1	levend
E v Asten	3881714	su	28mei,22	Pastthln64	13-mei	Pastthln 64	levend
W Beeren	3839853	su	28mei,19	Kloosterln 2	13-mei	Kloosterln 2	levend
E v Asten	3885389	su	23-jun-22	Hazenhurk3	13-mei	t Ven 11	levend
A.Staals	3881732	su	28-mei-22	Rul 4	13-mei	Huisvenseweg	levend
A.Staals	3879152	su	8 juni,21	Panweg 8	13-mei	Heezerenbosch 10	levend
E v Asten	3872709	su	1juni,21	Bruggerhuizen 9	13-mei	Bruggerhuizen 9	levend
E v Asten	3866516	su	22mei,21	Broekerstr 46	13-mei	Broekerstr 46	levend
Beeren	3853534	su	28mei,20	Rul14a	13-mei	Rul 14a	levend
Beeren	3853516	su	28mei,20	Vlaamseweg 20	13-mei	t Heike 46	levend
W Beeren	3853456	su	7-jun-19	Broekkant Budel	13-mei	Cijnsgoed 3b	levend
W Beeren	3805688	su	4juni,16	Bruggerhuizen 1	13-mei	t Ven 25	levend
W Beeren	3866463	su	18mei,21	Hazenhurk 3	15-mei	de Rul 3	levend
W Beeren	3805775	su	26-mei-17	Rul14a	15-mei	de Rul 3	levend
E v Asten	3881744	su	30-mei-22	Bruggerhuizen1	20-mei	Bruggerhuizen 1	levend
W Beeren	3866461	su	18mei,21	Hazenhurk 3	20-mei	Hazenhurk 3	levend
A .Staals	3881738	su	28-mei-22	Strijperstr.58a	27-mei	Dorpstraat 75A Schaft	dood
Meeuwissen	5459664	ku	17-jun-19	Someren	28-okt	Oude stationsstraat Heeze	levend
totaal	29						

Communicatie en PR

Via verschillende media hebben we onze werkzaamheden van de uwg naar buiten gebracht. Hieronder een opsomming van een aantal nieuwsberichten van onze werkgroep:

- Februari Jaarverslag steen- en kerkuilenwerkgroep Hei-Heg en Hoogeind
- Nieuwsbrief Hei-Heg en Hoogeind lente 2023.
- Nieuwsbrief Hei-Heg en Hoogeind zomer 2023.
- Nieuwsbrief Hei-Heg en Hoogeind winter 2023.
- Voorjaar voordracht uilen op basisscholen in Heeze.
- September voordracht oud prinsen Leende
- 2 oktober bijeenkomst uilenbeschermers
- 7 oktober Coördinatorenendag
- 28 oktober jeugd IVN nacht van de nacht.
- Najaar voordracht uilen op basisschool in Heeze.
- 24 november facebook netwerk uilenbescherming Brabant bijdrage “najaarscontrole”.

Ook dit jaar werden weer uilenlessen verzorgd op scholen in Heeze. Maar ook de oudere generatie in Leenderstrijp, Leende en Soerendonk werden bijgepraat over het wel en wee van de steen en kerkuilen.

Torenavalken

In 2019 is het project “torenavalken in de lift” van start gegaan. Doel van het project is om de populatie torenvalken in het buitengebied van Heeze en Leende een booster te geven door het plaatsen van extra torenvalkkasten waar de vogels in kunnen broeden. Gezien het karakter van dit project en de vele overeenkomsten met de werkzaamheden van de uilenwerkgroep is besloten om dit binnen de vereniging HHH te laten vallen onder de organisatie van de uilenwerkgroep. Wel is er een specifieke werkgroep opgericht om de werkzaamheden voortvloeiend uit dit project uit te laten voeren door deze leden. Als coördinator van deze sub werkgroep is Erik van Asten de verantwoordelijke man. E.e.a. wordt afgestemd met de coördinator van de uwg.

Leden van de torenvalkwerkgroep: Kees Schellens, Erik v Asten, Erik Verhappen, Peter Kerkhofs, Frans Joosten, Adrie Staals.

Controles torenvalkkasten

Controles op broedgevallen vinden plaats in april, mei en juni d.m.v. cameraobservatie. De periode waarover gecontroleerd wordt is langer dan die van de steenuilen omdat de broedperiode van de torenvalken over een langere periode plaats vindt. Na het vaststellen van de broedgevallen volgt een periode om de jonge torenvalken te ringen en volgt er ook nog een nacontrole op het broedsucces.

Jaarverslag 2023

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Resultaten broedgevallen Torenvalken 2023

2023 To- renvalken						
kastnr	locatie	plaats	eieren	jongen	uitgevlo- gen jongen	opmerkingen
1	Strijperstr 19	Leenderstrijp	5	5	3	2 kuikens weg
2	Heggerdijk	Leenderstrijp	6	6	6	
3	Jansborg	Leende	0			
4	Boschlaan	Heeze	0			
5	Zegge Moestuin	Heeze	6	6	5	1 kuiken weg
6	Kapelstraat	Leenderstrijp	0			
7	Heezerenbosch	Heeze	5	5	5	
8	Valkenhorst	Leende	5	5	5	
9	Peelven	Sterksel	6	6	6	
10	Leenderweg	Heeze	6	6	6	
11	Ven t	Heeze	0			
12	Vlaamscheweg	Sterksel	5	5	5	
13	Broekerstraat	Leende	0			
14	Paaldijk 15	Leenderstrijp	5	5	4	1 dood in kast
15	Burg Vogelsln	Leende	6	6	6	
16	Molenschut	Leende	0			
17	Past. Thijssenln	Sterksel	6	6	6	
18	Paaldijk 3	Leenderstrijp	4	4	4	
19	Strijperdijk	Leenderstrijp	6	5	5	
20	Strijperstraat	Leenderstrijp	4	2	2	
21	Langstraat	Leende	6	5	5	
22	Bruggerhuizen	Leende	5	5	5	
23	Strijperstraat	Leenderstrijp	0			
24	Ronde Bleek	Sterksel	5	5	5	
25	Somerseweg	Heeze	0			
26	Zevenhuizen	Leende	0			
27	Stoeing	Sterksel	5	2	2	
28	Cijnsgoed 3b	Sterksel	5	5	5	1 dood onder kast
29	Pandijk 8	Sterksel	0			
	totaal		101	94	90	

Bespreking resultaten:

Jaarverslag 2023

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

---

Dit jaar werden 29 locaties met een torenvalkkast gecontroleerd. In 3 kasten waar vorig jaar nog een torenvalk broedde werd nu een lege kast aangetroffen. Daar staat tegenover dat in 3 andere kasten waar vorig jaar geen torenvalken tot broeden kwamen nu wel weer torenvalken broedden

We kunnen terugkijken op een zeer geslaagd broedseizoen. Niet eerder zijn er zoveel jonge torenvalken uitgevlogen vanaf het begin van dit project.

Broed en nestsucces 2023

	Gemiddeld aantal eieren	Gemiddeld aantal jongen per broedsel	broedsucces	nestsucces
	5,3	4,9	4,7	100%

Resultaten broedgevallen van de afgelopen 4 jaren

In de volgende tabel wordt het broed en nestsucces over deze 3 jaren in cijfers weergegeven.

jaar	gemiddeld aantal eieren	gem.aantal jongen per broedsel	broedsucces	nestsucces
2020	4,1	2,8	2,1	61%
2021	4,7	4,2	3,2	95%
2022	4,85	4,3	3,15	85%
2023	5,3	4,9	4,7	100%

Er werden 85 jonge torenvalken geringd waarvan later een torenvalk dood werd teruggevonden.

Jaarverslag 2023

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Collage torenvalken

Tot slot

Gaarne wil ik iedereen bedanken voor zijn of haar bijdrage aan het welslagen van het welzijn van de steen- en kerkuilen en torenvalken in onze regio. Hopelijk wordt 2024 weer een mooi en goed uilen en torenvalkjaar.

Colofon

Jaarverslag samengesteld door Adrie Staals, coördinator uilenwerkgroep Hei-Heg en Hoogeind

E-mail coördinator: a.staals56@upcmail.nl

Website: www.heihoghoogeind.nl

Foto's zijn, tenzij anders vermeld, gemaakt door Erik van Asten.

